

Fen ve Teknoloji Derslerinde Verilen Ödevlere Yönelik Öğretmen Ödev Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Fen ve Teknoloji Derslerinde Verilen Ödevlere Yönelik Öğretmen Ödev Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21784>

Özet

Bu ölçek, Şa Deveci ve Şbrahim Önder tarafından 2013 yılında gerçekleştirilen kapsamlı bir ölçek geliştirme çalışması'nın parçası olarak oluşturulmuştur. Ölçeğin temel amacı, **Fen ve Teknoloji** derslerinde görev yapan öğretmenlerin öğrencilere verdikleri ödevlere yönelik algıları, tutumları ve pratik davranışları geçerli ve güvenilir bir biçimde ölçmektir. Ölçek, öğretmenlerin ödevin işlevi, ödevle yönelik tutumu ve ödev verme davranışları olmak üzere üç ana alt boyutu içermektedir.

Anahtar Kelimeler

Fen ve Teknoloji, Ödev, Öğretmen Tutumu, Ölçek Geliştirme, İşlev, Davranış, Fen Eğitimi.

Yazarlar

Şa Deveci, Şbrahim Önder

Amaç

Fen ve Teknoloji Derslerinde Verilen Ödevlere Yönelik Öğretmen Ödev Ölçeği, öğretmenlerin ödevlere ilişkin görüşlerini sistematik olarak değerlendirmek amacıyla geliştirilmiştir. Bu ölçek, öğretmenlerin ödevin öğrenme sürecindeki rolüne dair inançları, öğrencilerin ödevle karşı motivasyonunu etkileyen tutumları ve ödev verme sırasındaki uyguladıkları pedagojik davranışları ölçmeyi hedeflemektedir.

Çalışma, yalnızca öğretmenlerin değil, aynı zamanda öğrenci ve velilerin de ödevlere yönelik algıları ölçmek üzere tasarlanan geniş bir araştırma setinin parçasıdır. Bu sayede, Fen ve Teknoloji eğitiminde ödev verme pratiğinin farklı paydaşlar açısından bütüncül bir değerlendirmesi amaçlanmıştır.

Yapı

Ölçek, öğretmenlerin ödev verme pratiğini üç temel psikolojik yapı altında incelemektedir. Ölçek toplamda 33 maddeden oluşmakta olup, bu maddeler üç alt ölçeğe ayrılmıştır:

İşlev Alt Ölçeği (İAÖ): Ödevlerin öğrencilerin öğrenme, araştırma ve gelişim süreçlerine katkılarına dair öğretmen inançları ölçeği (13 madde). Örneğin: Verilen ödevleri yapmak öğrencileri araştırmaya sevk eder.

Tutum Alt Ölçeği (TAÖ): Öğretmenlerin ödev verme sürecine ve ödev türlerine yönelik duygusal tepkilerini ve beğenilerini ölçer (10 madde). Örneğin: Doğruya ilişkin ödevler verilmesi öğrencilerin

hoşuna gider.

Davranış Alt Ölçeği (DAÖ): Öğretmenlerin ödev türünü seçme ve ödevleri uygulama sırasındaki pratik yöntemlerini ölçer (10 madde). Örneğin: Ödevleri araştırma türünde veririm.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliği, açmlayıcı faktör analizi (AFA) kullanılarak incelenmiştir. Örneklem büyüklüğünün faktör analizi için uygunluğunu gösteren Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) değerleri, öğretmen ölçeğinin her bir alt boyutu için yüksek çıkmıştır. Şlev Alt Ölçeği (ŞAÖ) için KMO değeri 0.89, Tutum Alt Ölçeği (TAÖ) için 0.88 ve Davranış Alt Ölçeği (DAÖ) için 0.88 olarak raporlanmıştır. Bu değerler, verilerin mükemmel düzeyde faktörleştirilebilirlik uygunluğunu göstermektedir.

Değişkenler arasındaki korelasyonun faktör analizi için yeterli düzeyde olduğunu gösteren Bartlett's Küresellik Testi sonuçları, alt ölçeklerin tamamında istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p = .00$). Bu sonuçlar, ölçeğin Fen ve Teknoloji öğretmenlerinin ödevlere yönelik algılarına ölçmede güçlü bir yapısal geçerliğe sahip olduğunu desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçeğin iç tutarlılık güvenilirliği, yaygın olarak kullanılan Cronbach Alfa katsayısı ile değerlendirilmiştir. Madde analizleri sürecinde, madde bazında güvenilirliği düşüren unsurlar tespit edilmiştir. Öğretmen ölçeğinde yer alan Şlev Alt Ölçeği (ŞAÖ) için dört madde, ölçeğin genel güvenilirlik düzeyini artırmak amacıyla çıkarılmıştır. Bu düzeltmelerin ardından ölçeğin yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğu sonucuna varılmıştır.

Faktör Analizi

Ölçek, toplamda 33 madde ile üç faktörlü bir yapı sergilemektedir. Bu üç faktör (Şlev, Tutum ve Davranış), öğretmenlerin ödev verme süreçlerini bilişsel, duyuşsal ve davranışsal boyutlarda ele alarak kapsamlı bir değerlendirme sunmaktadır. Faktör yapısı, Fen ve Teknoloji derslerindeki ödevin amaçlarına ve uygulanma biçimlerini ayrıştırmada yararlıdır.

Araç

Test Type: Geliştirme

Format: 5'li Likert (1=Tamamen Katılmıyorum 5=Kesinlikle Katılmıyorum)

Language Available: Türkçe

Population Group: Öğretmenler

Age Group: Yeti?kin (Fen ve Teknoloji derslerinde aktif olarak görev yapan öğretmenler)

Population Details: Türkiye'deki Fen ve Teknoloji dersi öğretmenleri.

Test Methodology: Nicel ölçek geli?tirme çalışması, öz bildirim yöntemi.

Anahtar Kelimeler

Öğretmen Ödev Ölçeği, Fen E?itimi, Likert Ölçeği, Geçerlik, Güvenirlik, KMO.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: N/A

Affiliation Email addresses: deveciisa@gmail.com

Correspondence Address: N/A

Özinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2013 yılında yayımlanmıştır. Akademik amaçlı kullanımlar için yazar(lar) ile iletişime geçilmesi önerilir. Ölçeğin sorumlu yazarı Şa Deveci'dir.

Kaynaklar

Deveci, Ş. ve Önder, Ş. (2013). Fen ve Teknoloji Derslerinde Verilen Ödevlere Yönelik Öğretmen, Öğrenci ve Veli Ölçeklerini geli?tirme çalışması. *Journal of Turkish Science Education*, 10(3), 159-184.

Makalenin orijinaline [tused.org](https://www.tused.org) adresinden ulaşılabilir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [fen-ve-teknoloji-derslerinde-verilen-odevlere-yonelik-ogretmen-odev-olcegi-toad.pdf](#)

Fen ve Teknoloji Derslerinde Verilen Ödevlere Yönelik Öğretmen Ödev Ölçeği Maddeleri

Ölçek 3 Alt Ölçek ve 33 maddeden oluşmaktadır:

??lev Alt Ölçeği (13 m): Verilen ödevleri yapmak öğrencileri araştırmaya sevk eder.

Tutum Alt Ölçeği (10 m): Doğaya ilişkin ödevler verilmesi öğrencilerin hoşuna gider.

Davranış Alt Ölçeği (10 m): Ödevleri araştırma türünde veririm.

ARABPSYCHOLOGY.COM